

Міністерство освіти і науки України
Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування
Асоціація докторів наук з державного управління
Сумський державний університет
Харківська облдержадміністрація
Харківська обласна рада
Харківська міська рада
Академія муніципального управління
Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України
Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

СТАЛИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

МАТЕРІАЛИ

***ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

7-8 квітня 2017 р.

м. Харків

Міністерство освіти і науки України
Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування
Асоціація докторів наук з державного управління
Сумський державний університет
Харківська облдержадміністрація
Харківська обласна рада
Харківська міська рада
Академія муніципального управління
Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України
Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

СТАЛИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

МАТЕРІАЛИ

***ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

7-8 квітня 2017 р.

м. Харків, 2017

УДК [330.3-026.16:339.9] (063)

С 76

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова (протокол № від квітня 2017 р.)

Матеріали подані в авторській редакції

Сталий розвиток в умовах глобальних викликів : матеріали Всеукраїн. наук.-практ. інтернет конф., Харків 7-8 квітня 2017 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова та ін. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 330 с.

У збірнику подані матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ», яка проходила 7-8 квітня 2017 року в Харківському національному університеті міського господарства імені О. М. Бекетова. Висвітлюються погляди науковців, представників державної влади, органів місцевого самоврядування, бізнес-структур, громадських організацій, аспірантів, слухачів магістратури на шляхи вирішення актуальних проблем сталого розвитку України в умовах глобальних викликів.

УДК[330.3-026.16:339.9] (063)

© Колектив авторів, 2017
© ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	14
<i>АКАДЕМІЧНЕ МІСТО: НОВІТНІЙ ОСВІТНІЙ ФОРМАТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i> Бабаєв Володимир Миколайович	14
<i>ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ</i> Чернов Сергій Іванович, Белова Людмила Олександрівна, Мельман Вікторія Олександрівна	18
<i>КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД ЯК БАЗИС ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД</i> Сухонос Марія Костянтинівна, Старостіна Альона Юріївна, Макаров Роман Олеговіч	20
<i>СТАЛІЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ: СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ І НООСФЕРНО-ОСВІТНІЙ АСПЕКТИ</i> Закін Олександр Ілліч	22
<i>ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ</i> Дегтяр Андрій Олегович, Кузнецова Вадислава Диттрівна,	24
<i>СИСТЕМНЕ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ОРГАНІЗАЦІЇ</i> Новікова Марина Миколаївна	26
СЕКЦІЯ 1 УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ	29
<i>SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND REGIONAL INTEGRATION OF COUNTRIES: COMMON PROBLEMS</i> Ashiru Ismaily Kashasira	29
<i>THE USA AS EXTERNAL ACTOR IN SHAPING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINE</i> Кандюк Олексій Богданович	31
<i>PREVENTING CORRUPTION AT CORPORATE ENTERPRISES AS A FACTOR OF PROVIDING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE STATE</i> Galyna Shapoval	33
<i>THE PRIORITY DIRECTIONS OF THE DEVELOPMENT OF SOCIAL SECURITY, WHICH WERE DETERMINED AT THE 53RD MUNICH SECURITY CONFERENCE</i> Pomaza-Ponomarenko A. L.	35
<i>СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО БІЗНЕСУ</i> Баєва Олена Вікторівна	36
<i>РОЛЬ ЛОКАЛЬНИХ ТА ГЛОБАЛЬНИХ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i> Бельська Тетяна Валентинівна	37
<i>ОЦІНКА ЯКОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ С ПОЗИЦІЇ СТЕЙКХОЛДЕРІВ</i> Бочарова Надія Аваківна, Шевченко Іван Віталійович	39
<i>ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ ЯК ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ</i> Боярін Євгеній Володимирович	41
<i>ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СТАЛОГО СТРАХУВАННЯ У СИСТЕМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ</i> Бубнов Андрій Олександрович	42

<i>ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ НА ОСНОВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ</i>	
Вавренюк Сергій Анатолійович	44
<i>ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ</i>	
Валько Алла Миколаївна, Сатаєва Олександра Олександрівна	46
<i>РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ АЕРОПОРТІВ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	
Валько Алла Миколаївна, Сиротюк Марія Романівна,	49
<i>ОРГАНІЗАЦІЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ САНАТОРНО-КУРОРТНИМИ ЗАКЛАДАМИ ДЕРЖАВНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ</i>	
Влащенко Наталія Миколаївна	52
<i>СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКІВ В УКРАЇНІ</i>	
Вовк Вікторія Яківна, Вороніна Алевтина Вікторівна, Єфимова Яна Дмитрівна	56
<i>НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я</i>	
Вороніна Олена Олегівна	58
<i>ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ</i>	
Галат Вікторія Вадимівна	60
<i>ФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО ПРОСТОРУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ СТАЛОГО МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ</i>	
Галяс Наталія Миколаївна	62
<i>ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ</i>	
Гнатенко Марина Костянтинівна	63
<i>ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ</i>	
Гусак Юлія Володимирівна	65
<i>ЕФЕКТИВНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ ЯК ПІДґРУНТЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА</i>	
Денисенко Ірина Дмитрівна	67
<i>ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА</i>	
Денисюк Олександр Васильович	69
<i>ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИЙНЯТТЯ ДЕРЖАВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	
Дегтяр Олег Андрійович	70
<i>НАПРЯМИ РЕГІОНАЛЬНОЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ</i>	
Догадіна Валентина Юріївна	71
<i>ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ САБОТАЖУ В КОНТЕКСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	
Євтухова Ганна Юріївна	73
<i>Регулювання екологобезпечного використання земель в контексті сталого розвитку</i>	
Єкель Ганна Володимирівна	75
<i>МОДЕРНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ФУНКЦІОНАЛЬНОСТІ</i>	
Зюзь Дмитро Володимирович	76

діяльності підприємств санаторно-курортного комплексу ЗАТ „УКПРОФОЗДОРОВНИЦЯ” / К.С. Ващук, М.П. Висоцька [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2010_25/vashuk.pdf

2. Петриченко П.А. Формування стратегії підприємств санаторно-курортного комплексу на підставі життєвого циклу клієнтів / П.А. Петриченко [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tiru/2010_29/Petrich.pdf

3. Рахмана І.А. Реорганізація підприємств санаторно-курортного комплексу як інструмент поліпшення результатів їхньої фінансової діяльності / І. А. Рахмана [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSUNU/2008_10_2/rahmana.pdf

4. Рендович П. М. Фінансове забезпечення підприємств санаторно-курортного комплексу : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / П. М. Рендович. – Тернопіль : ТНЕУ, 2012. – 214 с.

5. Федоров І. О. Оцінка ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств санаторно-курортного комплексу: автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. екон. наук : 08.04.01 / І. О. Федоров. – Суми, 2002. – 19 с.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Вовк Вікторія Яківна,

доктор економічних наук, професор,

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Нормальне функціонування, стабільний та ефективний розвиток банківського сектору є необхідною передумовою економічного зростання держави та уникнення конфліктів у суспільстві. Можливості банківського сектора щодо фінансування потреб реального сектора економіки й задоволення споживчого попиту населення в умовах посилення макроекономічної нестабільності, зростання банківських ризиків та підвищення конкуренції між банками за ресурси і ефективні напрями їх розміщення багато в чому визначаються рівнем його ресурсного потенціалу. Аналіз наслідків фінансової кризи 2008–2009 рр. показав, що в умовах нестабільності світових фінансових ринків і національних фінансових систем традиційні підходи до формування ресурсної бази банків вже не відповідають світовим тенденціям і потребують модернізації.

Метою даної роботи є визначення сучасних умов формування ресурсної бази та розробка пропозицій щодо підвищення ефективності депозитної політики банків.

Здійснення банком фінансово-кредитної діяльності потребує формування достатнього обсягу та оптимальної структури банківських ресурсів за строками та видами валют. Це обумовлено тим, що достатність і збалансованість ресурсів визначає можливості банку щодо забезпечення прибутковості діяльності у довгостроковій перспективі. В умовах нестабільної економічної ситуації в державі та відсутності довіри населення до банківського сектора, банкам стає важче залучати фінансові ресурси, особливо на довгий термін.

В сучасних наукових дослідженнях на сьогодні відсутній єдиний підхід до визначення сутності банківських ресурсів. Узагальнення наукових підходів [] дозволяє дійти висновку, що основними характеристиками банківських ресурсів є такі, як: це сукупність акумуляованих грошових коштів, що перебувають у розпорядженні банку і можуть бути використані для проведення активних операцій; складаються із власних, залучених і запозичених коштів; джерелами формування банківських ресурсів є банківський капітал (акціонерний і резервний капітали, нерозподілений прибуток) – *власні кошти*, вклади (депозити), залишки на поточних та кореспондентських рахунках – *залучені кошти*, кошти від розміщення облігацій та інших боргових цінних паперів, емітованих банком, субординований борг, кошти, одержані від центрального банку в порядку підтримання ліквідності, а також

міжбанківські кредити – залучені кошти; банківські ресурси розміщуються як з метою отримання прибутку, так і нарощування матеріально-технічної бази; можуть розглядатися як у мікроекономічному аспекті (ресурси окремого банку), так і у макроекономічному аспекті (ресурси банківського сектора, які мають мультиплікативний ефект); мають цільовий характер (використовуються для досягнення конкретних цілей економічного розвитку).

Найбільшу питому вагу у структурі банківських ресурсів традиційно займають залишки на депозитних та поточних рахунках клієнтів, але не менш важливе значення мають і отримані від центрального банку та інших банків кредити, які виступають джерелом підтримання ліквідності та забезпечення фінансової стійкості банків. Банківські ресурси поділяються на фінансові, економічні, матеріальні, природні, технічні, технологічні, інформаційні, сировинні, кадрові (людські); стартові, що є в розпорядженні банку на початку його діяльності, та створені у процесі діяльності; стабільні (строкові вклади, міжбанківські кредити, кредити рефінансування,), нестабільні (залишки на поточних рахунках і коррахунках), постійні (власний капітал). Банківські ресурси є основним джерелом зростання банківських активів, а основними постачальниками ресурсів для банків продовжують залишатися суб'єкти господарювання та фізичні особи.

Політична та економічна криза 2014–2015 рр. негативно позначилася на обсязі ресурсної бази банків. За даними Національного банку України за перший квартал 2015 р. вкладники-фізичні особи винесли з банків валютних депозитів на 1,7 млрд. дол. США та 15,2 млрд грн. У цілому по банківському сектору обсяг коштів фізичних осіб банків України протягом 2014–2015 рр. скоротився на 42,05 млрд. грн., або на 10%. Частка коштів фізичних осіб у загальних пасивах банків скоротилася з 34,57 до 31,92%. Натомість залишки на рахунках юридичних осіб збільшилися на 99,43 млрд. грн., або на 38%. Частка коштів юридичних осіб у загальних пасивах банків станом на 01.01.2014 р. становила 20,42%, станом на 01.01.2016 р. – 28,78%.

Враховуючи те, що депозитні ресурси займають найбільшу питому вагу у структурі банківських ресурсів, ринок депозитних послуг для банків має стратегічну привабливість, яка визначається двома факторами:

по-перше, високою потенційною ємністю депозитного ринку. Банківські депозити виступають традиційною послугою для юридичних і особливо для фізичних осіб, яка дозволяє надійно розмістити кошти та отримати додатковий дохід у вигляді відсотків;

по-друге, активізація діяльності на депозитному ринку забезпечує для банку можливість розширення клієнтської бази та збільшення загальної ресурсної бази для наступного фінансування активних операцій.

Ефективна депозитна політика банку має формуватися з урахуванням таких вимог:

має відображувати необхідність використання максимально широкої номенклатури прикладних інструментів розширення клієнтської бази. В умовах загострення конкурентної боротьби в банківській сфері значна увага приділяється саме неціновим методам управління, оскільки підвищення відсоткових ставок закладами впливає на рівень прибутковості банківської діяльності загалом;

має відображувати спеціалізацію конкретного банку, тобто при формуванні депозитних послуг необхідно враховувати як загальні ощадні можливості, так і специфічні потреби клієнтів;

має відображувати принцип пріоритетності корпоративних інтересів банку над інтересами окремих напрямів його діяльності або структурних підрозділів;

має забезпечувати можливість ефективного контролю над співробітниками банку з метою профілактики порушення прав і законних інтересів вкладників банку;

має бути спрямована на використання сучасних технологій в процесі розробки депозитних послуг, які відповідали б існуючим потребам клієнтів та сприяли збільшенню обсягу залучених ресурсів.

Таким чином, формування ресурсної бази банків в Україні має певні особливості, пов'язані з низьким рівнем довіри до банківського сектора з боку клієнтів, стагнацією

кредитного ринку, а отже скороченням прибуткових напрямів розміщення банківських ресурсів, зниженням рівня відсоткових ставок за депозитними продуктами, девальвацією гривні, скороченням реальних доходів населення тощо. В умовах відсутності ресурсів для довгострокового кредитування економіки пріоритетним напрямом державного регулювання депозитного ринку є забезпечення захисту прав і законних інтересів вкладників банку і, як наслідок, підвищення довіри до банківського сектора.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Вороніна Алевтина Вікторівна,
кандидат економічних наук, доцент, доцент
Дніпровський державний технічний університет

Єфимова Яна Дмитрівна,
студентка
Дніпровський державний технічний університет

На теперішній час інноваційні процеси в економіці України не набули вагомих масштабів. Так, у рейтингу найбільш інноваційних економік світу за версією Bloomberg Україна посіла 41 місце у 2016 році. Загальний показник України склав 56,77 пункту. Перше місце з показником 91,31 пункту зайняла Південна Корея, за нею розмістилися Німеччина, Швеція, Японія і Швейцарія. Розташування нашої країни на такій позиції, відбулось за рахунок збільшення кількості хай-тек компаній, R&D персоналу в країні і зростання «рейтингу патентів». Проте, Україна у цьому рейтингу має дуже низькі показники науки та виробництва, але залишається сподівання, що керівництво держави розвиватиме саме ці галузі інновацій [1]. Впровадження інновацій актуальне для вітчизняних підприємств, оскільки більшість з них потребує вибору оптимальних шляхів розвитку через інноваційні перетворення. Упродовж 2014–2016 рр. частка підприємств, які займалися інноваційною діяльністю, за рекомендованими видами економічної діяльності становила 14,6%, у т.ч. здійснювали технологічні інновації – 9,5% (5,2% – продуктові та 7,2% – процесові), нетехнологічні – 8,6% (4,7% – організаційні та 6,4% – маркетингові) [2]. Важливим є те, що існує прямий зв'язок між розміром підприємства і його рівнем інноваційності, оскільки для впровадження інновацій потрібно мати певну кількість персоналу, задіяного у виконанні наукових досліджень і розробок (НДР), що призводять до впровадження інновацій. Розподіл підприємств за типами інновацій та кількістю працюючих наведена в табл.1. Відповідно найвища частка як технологічно інноваційних, так і нетехнологічно інноваційних підприємств була серед великих підприємств (відповідно 32,9% і 20,7%).

Таблиця 1

Розподіл підприємств за типами інновацій та кількістю працюючих

(відсотків)

	Обстежені підприємства, усього	З них інноваційно активні	У тому числі запроваджували		
			технологічні інновації	технологічні та нетехнологічні інновації	нетехнологічні інновації
Усього	100,0	14,6	6,0	3,5	5,1
у т.ч. з кількістю працюючих					
до 49 осіб	100,0	11,3	4,0	2,3	5,0
50–249 осіб	100,0	19,7	9,6	4,8	5,3
250 осіб і більше	100,0	38,8	18,1	14,8	5,9